CENTRALNA
KOMISJA
EGZAMINACYJNA

EGZAMIN MATURALNY
W ROKU SZKOLNYM 2014/2015

FORMUŁA DO 2014
(„STARA MATURA")

HISTORIA SZTUKI
POZIOM ROZSZERZONY

ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ
ARKUSZ MHS-R1

MAJ 2015

Uwaga: Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

Część I. Test

Zadanie 1. (0–2)

Obszar standardów	Opis wymagań
Wiadomości i rozumienie. Korzystanie z informacji.	Rozpoznanie stylu dzieła sztuki (I.1.a.1). Przyporządkowanie dzieł właściwym autorom (I.1.b.1).

Poprawne odpowiedzi

A.
a) Ucello
b) renesans

B.
a) Rubens
b) barok

C.
a) David
b) klasycyzm / neoklasycyzm

D.
a) Michałowski
b) romantyzm

Schemat punktowania

2 p. – za 8–7 poprawnych odpowiedzi.
1 p. – za 6–4 poprawne odpowiedzi.
0 p. – za mniej niż 4 poprawne odpowiedzi albo brak odpowiedzi.

Zadanie 2. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Wskazanie przykładów dzieł o tej samej tematyce (II.4.4).

Poprawne odpowiedzi

Caravaggio, Tycjan, Michał Anioł, Velázquez

Schemat punktowania

1 p. – za 4–3 poprawne odpowiedzi.
0 p. – za mniej niż 3 poprawne odpowiedzi lub zaznaczenie więcej niż 4 odpowiedzi albo brak odpowiedzi.

Zadanie 3. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Przyporządkowanie dzieł ich mecenasom (II.2.2).

Poprawne odpowiedzi

Władca	Dzieło
Zygmunt Stary	kaplica Zygmuntowska
Zygmunt August	arrasy wawelskie
Zygmunt III Waza	kościół Świętych Piotra i Pawła w Krakowie

Schemat punktowania
1 p. – za 3 poprawne odpowiedzi.
0 p. – za mniej niż 3 poprawne odpowiedzi albo brak odpowiedzi.

Zadanie 4. (0–1)

Wiadomości i rozumienie.	Zdefiniowanie wskazanych pojęć i terminów (I.2.b.2). Wskazanie kierunków w sztuce wprowadzających nowe techniki plastyczne (I.2.a.3).

Poprawne odpowiedzi
Ready mades – gotowe przedmioty nobilitowane do rangi dzieła sztuki decyzją artysty.
Kierunek artystyczny: dadaizm.

Schemat punktowania
1 p. – za 2 poprawne odpowiedzi.
0 p. – za 1 poprawną odpowiedź albo brak odpowiedzi.

Zadanie 5. (0–1)

Wiadomości i rozumienie.	Określenie czasu powstania dzieł (I.1.b.1).

Poprawne odpowiedzi
B, E

Schemat punktowania
1 p. – za 2 poprawne odpowiedzi.
0 p. – za 1 poprawną odpowiedź lub zaznaczenie więcej niż 2 odpowiedzi albo brak odpowiedzi.

Zadanie 6. (0–2)

Wiadomości i rozumienie.	Rozpoznanie w dziele sztuki tematu i określenie jego źródła ikonograficznego (I.3.1).

Zadanie 6.1. (0–1)
Poprawna odpowiedź
Zaśnięcie Marii

Schemat punktowania
1 p. – za poprawną odpowiedź.
0 p. – za błędną odpowiedź albo brak odpowiedzi.

Zadanie 6.2. (0–1)
Poprawna odpowiedź
C

Schemat punktowania
1 p. – za poprawną odpowiedź.
0 p. – za błędną odpowiedź albo brak odpowiedzi.

Zadanie 7. (0–1)

Wiadomości i rozumienie.	Powiązanie dzieł z miejscem, w którym się znajdują (I.1.b.5).

Poprawne odpowiedzi
A, C, F

Schemat punktowania
1 p. – za 3 poprawne odpowiedzi.
0 p. – za mniej niż 3 poprawne odpowiedzi lub zaznaczenie więcej niż 3 odpowiedzi albo brak odpowiedzi.

Zadanie 8. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Przyporządkowanie dzieł ich mecenasom (II.2.2).

Poprawne odpowiedzi
B, C

Schemat punktowania
1 p. – za 2 poprawne odpowiedzi.
0 p. – za 1 poprawną odpowiedź lub zaznaczenie więcej niż 2 odpowiedzi albo brak odpowiedzi.

Zadanie 9. (0–2)

Wiadomości i rozumienie. Korzystanie z informacji.	Przyporządkowanie dzieł właściwym autorom (I.1.b.1). Rozpoznanie technik plastycznych (I.2.a.1).

Poprawne odpowiedzi
A.
a) Beardsley
b) litografia

B.
a) Warhol
b) sitodruk/serigrafia

C.
a) Dürer
b) miedzioryt

D.
a) Skoczylas
b) drzeworyt

Schemat punktowania
2 p. – za 8–7 poprawnych odpowiedzi.
1 p. – za 6–4 poprawne odpowiedzi.
0 p. – za mniej niż 4 poprawne odpowiedzi albo brak odpowiedzi.

Zadanie 10. (0–2)

Korzystanie z informacji. Wiadomości i rozumienie.	Identyfikacja i klasyfikacja dzieł na podstawie cech stylistycznych (II.1.2). Rozpoznanie najsłynniejszych budowli i powiązanie ich z miejscem, w którym się znajdują (I.1.b.1,5).

Poprawne odpowiedzi

	A.	**B.**	**C.**
styl architektoniczny	gotyk	eklektyzm / historyzm / neobarok	postmodernizm / architektura współczesna
nazwa budowli	Sainte Chapelle	opera paryska / opera	łuk / *Wielki Łuk Braterstwa* / *Arche de la Défense* / *Grande Arche*
nazwa miasta	Paryż		

Schemat punktowania
2 p. – za 7–6 poprawnych odpowiedzi.
1 p. – za 5–3 poprawne odpowiedzi.
0 p. – za mniej niż 3 poprawne odpowiedzi albo brak odpowiedzi.

Zadanie 11. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Znajomość faktów z życia artystów mających wpływ na cechy charakterystyczne ich twórczości (II.2.3).

Poprawne odpowiedzi

Leonardo da Vinci uczył się u Verrocchia.	**P**	
Anton van Dyck był uczniem Rembrandta.		**F**
Jan Matejko był nauczycielem Stanisława Wyspiańskiego.	**P**	
Eugène Delacroix uczył się pod kierunkiem Ingresa.		**F**

Schemat punktowania
1 p. – za 4–3 poprawne odpowiedzi.
0 p. – za mniej niż 3 poprawne odpowiedzi albo brak odpowiedzi.

Zadanie 12. (0–3)
Zadanie 12.1. (0–1)

Wiadomości i rozumienie.	Określenie czasu powstania dzieła i rozpoznanie kierunku artystycznego (I.1.a.1).

Poprawne odpowiedzi
1. połowa XX w.
koloryzm / kapizm

Schemat punktowania
1 p. – za 2 poprawne odpowiedzi.
0 p. – za 1 poprawną odpowiedź albo brak odpowiedzi.

Zadanie 12.2. (0–1)

Wiadomości i rozumienie.	Przyporządkowanie artystów do stylu, kierunku artystycznego (I.1.a.2).

Poprawne odpowiedzi
Jan Cybis, Artur Nacht-Samborski

Schemat punktowania
1 p. – za 2 poprawne odpowiedzi.
0 p. – za 1 poprawną odpowiedź albo brak odpowiedzi.

Zadanie 12.3. (0–1)

Korzystanie z informacji.	Analiza dzieł sztuki powstałych w różnych epokach – wskazanie cech wspólnych w ich treści (II.3.1).

Poprawna odpowiedź
Velázquez

Schemat punktowania
1 p. – za poprawną odpowiedź.
0 p. – za błędną odpowiedź albo brak odpowiedzi.

Zadanie 13. (0–2)

Korzystanie z informacji.	Kwalifikacja dzieła na podstawie cech stylistycznych (II.1.2). Analiza i opis elementów formalnych (II.1.1).

Poprawna odpowiedź
Styl: romański

Przykładowe uzasadnienie
– kwadratowy kształt przęseł / moduł kwadratu
– system wiązany
– sklepienie krzyżowe
– alternacja podpór
– chór z obejściem / ambitem
– rozczłonkowanie brył / segmentyzacja
– plan złożony z regularnych figur geometrycznych

– nawa główna dwukrotnie szersza od naw bocznych
– plan krzyża łacińskiego
– prezbiterium z obejściem
– obecność absyd

Schemat punktowania
2 p. – za poprawne określenie stylu i podanie 3 argumentów.
1 p. – za poprawne określenie stylu i podanie 1–2 argumentów.
0 p. – za podanie mniejszej liczby poprawnych informacji albo brak odpowiedzi.

Część II. Analiza porównawcza
Zadanie 14. (0–20)

Korzystanie z informacji. Tworzenie informacji.	Porównanie przedstawionych dzieł malarskich pod względem kompozycji, kolorystyki, światłocienia i ekspresji; sformułowanie wniosku (II, III).

Zadanie 14.1. Kompozycja (0–6)
Przykładowe odpowiedzi

Obraz A	Obraz B
– kształt pola obrazowego (format obrazu): prostokąt stojący / kompozycja wertykalna – kompozycja centralna / centrum kompozycji stanowi akwarium – dominantę kompozycyjną (centrum kompozycyjne) stanowi stolik z postawionym na nim akwarium – kompozycja otwarta – kompozycja dynamiczna – dominują linie diagonalne i łuki / kompozycja wielokierunkowa – symetria zaburzona została fragmentem fotela po lewej stronie – linia horyzontu niewidoczna – perspektywa wielokierunkowa / kilka punktów zbiegu – scena widziana z góry – kompozycja dwuplanowa – kadr dość bliski	– kształt pola obrazowego (format obrazu): prostokąt leżący / kompozycja horyzontalna – kompozycja centralna – kompozycja odśrodkowa – dominantę kompozycyjną (centrum kompozycyjne) stanowi złota rybka – kompozycja zamknięta – dominuje poziom wyznaczany ciałem rybki – kompozycja statyczna, choć zdynamizowana nieco motywem fal i diagonalnym ułożeniem ciał pozostałych ryb – kompozycja symetryczna – kompozycja rytmiczna – linia horyzontu niewidoczna – brak tradycyjnych metod oddania głębi – wrażanie głębi uzyskane jedynie dzięki perspektywie barwnej – scena jednoplanowa – kadr dość bliski

Schemat punktowania
Obraz A
3 p. – za 6 poprawnych odpowiedzi.
2 p. – za 5–4 poprawne odpowiedzi.
1 p. – za 3 poprawne odpowiedzi.
0 p. – za mniej niż 3 poprawne odpowiedzi albo brak odpowiedzi.

Obraz B
3 p. – za 6 poprawnych odpowiedzi.
2 p. – za 5–4 poprawne odpowiedzi.
1 p. – za 3 poprawne odpowiedzi.
0 p. – za mniej niż 3 poprawne odpowiedzi albo brak odpowiedzi.

Zadanie 14.2. Kolorystyka (0–4)
Przykładowe odpowiedzi

Obraz A	Obraz B
– szeroka gama barw – przewaga barw chłodnych – akcenty czerwieni – dominujące tony to różne odcienie zieleni, fiolet, turkus i czerń – przeważają barwy czyste – przeważają barwy pochodne – występuje kontrast temperaturowy między zielenią a czerwienią – kontrast walorowy między jasnym turkusem a czernią – występują zarówno barwy nasycone (zieleń, czerwień) jak i nienasycone (fiolet) – koloryt sugestywny – plama barwna nakładana płasko – repetycja barwna fioletu, czerwieni i zieleni – przeważają barwy chromatyczne (widma tęczy)	– szeroka gama barwna – przeważają barwy chłodne / przewaga błękitu i czerni – akcentem barwnym jest żółcień / złoto – kontrast walorowy ciemnej barwy wody i jasnego ciała ryby – kontrast temperaturowy granatu z żółcią / złotem – występują barwy czyste (świetliste) i złamane – przewaga barw podstawnych – kolory nasycone – koloryt sugestywny – kolor abstrakcyjny – plama niezróżnicowana walorowo – repetycja barwna czerwieni

Schemat punktowania
Obraz A
2 p. – za 4 poprawne odpowiedzi.
1 p. – za 3 poprawne odpowiedzi.
0 p. – za mniej niż 3 poprawne odpowiedzi albo brak odpowiedzi.

Obraz B
2 p. – za 4 poprawne odpowiedzi.
1 p. – za 3 poprawne odpowiedzi.
0 p. – za mniej niż 3 poprawne odpowiedzi albo brak odpowiedzi.

Zadanie 14.3. Światło i modelunek (0–4)
Przykładowe odpowiedzi

Obraz A	Obraz B
– światło rozproszone – źródło światła poza sceną / zewnętrzne – źródło światła nieokreślone – nie sposób określić kierunku padania światła – brak modelunku światłocieniowego – synteza światła i koloru	– źródło światła nieokreślone – źródło światła poza obrazem / zewnętrzne – nie sposób określić kierunku padania światła – brak modelunku światłocieniowego – synteza światła i koloru – złota rybka zdaje się emanować własnym blaskiem

Schemat punktowania
Obraz A
2 p. – za 4 poprawne odpowiedzi.
1 p. – za 3 poprawne odpowiedzi.
0 p. – za mniej niż 3 poprawne odpowiedzi albo brak odpowiedzi.

Obraz B
2 p. – za 4 poprawne odpowiedzi.
1 p. – za 3 poprawne odpowiedzi.
0 p. – za mniej niż 3 poprawne odpowiedzi albo brak odpowiedzi.

Zadanie 14.4. Ekspresja i środki wyrazu artystycznego (0–4)
Przykładowe odpowiedzi

Obraz A	Obraz B
– nastrój pogodny – zastosowane barwy emanują radością, afirmacja świata – scena jest wycinkiem codziennej rzeczywistości – faktura zróżnicowana / swobodna – deformacja – synteza – uproszczenie rzeczywistości – głównym nośnikiem ekspresji jest barwa – dekoracyjność	– nastrój tajemniczy / baśniowy / niepokojący / mroczny – czerń (granat) oznacza absolutną ciszę i tajemnice głębokiego oceanu – artysta kreuje magiczny, nierealny świat – oszczędność realiów – stylizacja na sztukę pierwotną / sztukę dziecka – deformacja – synteza kształtu – swobodna faktura – głównym nośnikiem ekspresji jest barwa – dekoracyjność

Schemat punktowania
Obraz A
2 p. – za 4 poprawne odpowiedzi.
1 p. – za 3 poprawne odpowiedzi.
0 p. – za mniej niż 3 poprawne odpowiedzi albo brak odpowiedzi.

Obraz B
2 p. – za 4 poprawne odpowiedzi.
1 p. – za 3 poprawne odpowiedzi.
0 p. – za mniej niż 3 poprawne odpowiedzi albo brak odpowiedzi.

Zadanie 14.5. Wnioski końcowe dotyczące stylu i sposobu ujęcia (0–2)
Przykładowe odpowiedzi

– Dzieło A jest dziełem fowistycznym, obraz B należy do ekspresjonizmu. – Podobny temat ukazany został odmiennie. – Dzieła łączy zbliżona kompozycja, różni kolorystyka i nastrój. – Celem Matisse'a było ukazanie piękna codzienności, podczas gdy Klee stworzył klimat znacznie bardziej mroczny i tajemniczy. – Malarz fowistyczny podkreślił nastrój obrazu jasnymi, czystymi tonami, jego paleta jest „lekka", Paul Klee wybrał ciężkie, nasycone tonacje złamanych barw. – Obaj artyści zastosowali deformację rzeczywistości, dzieło Matissa zdaje się jednak być bliższe konwencji realistycznej niż kreacjonistyczny obraz Klee. – Matisse stworzył swój obraz zgodnie z tendencjami postimpresjonistycznymi (dostrzec można wpływy Cézanne'a i Gauguina), Klee inspirowała sztuka dzieci, malarzy naiwnych i ludów pierwotnych.

Schemat punktowania
2 p. – za sformułowanie wniosku dotyczącego stylu i sposobu obrazowania obu dzieł.
1 p. – za sformułowanie wniosku dotyczącego stylu i sposobu obrazowania jednego dzieła lub wskazanie stylu obu dzieł.
0 p. – za błędnie sformułowany wniosek albo brak odpowiedzi.

Część III. Dłuższa wypowiedź na wybrany temat
Zadanie 15. (0–10)
Temat 1. Na podstawie analizy formy i treści czterech dowolnie wybranych dzieł (innych niż zamieszczone w arkuszu) omów funkcjonowanie motywu wody w malarstwie różnych epok.

Temat 2. Na podstawie analizy formy i treści czterech dzieł (innych niż zamieszczone w arkuszu) omów, jakie znaczenie nadawali barwie różni artyści XX wieku.

Wiadomości i rozumienie. Korzystanie z informacji. Tworzenie informacji.	Przedstawienie i ocena wybranych zagadnień z zakresu historii sztuki; sformułowanie spójnej i logicznej wypowiedzi pisemnej (I, II, III).

1. Konstrukcja wypowiedzi (0–2)
2 p. – kompozycja pracy właściwa: zachowane proporcje między poszczególnymi częściami, logiczny dobór poprawnych merytorycznie argumentów; wywód klarowny.
1 p. – zachwianie proporcji między poszczególnymi częściami, logiczny dobór poprawnych merytoryczne argumentów lub właściwa kompozycja, logiczny dobór w większości poprawnych merytoryczne argumentów.
0 p. – niewłaściwa kompozycja i nielogiczny dobór argumentów.

2. Trafność przytoczonych przykładów i umiejętność ich omówienia w związku z tematem (sposób werbalizowania wrażeń wizualnych) (0–4)

4 p. – poprawna analiza formalna i treściowa wskazanej w temacie liczby dzieł.
3 p. – poprawna analiza formalna i treściowa większości wymaganych dzieł.
2 p. – poprawna analiza formalna i treściowa połowy wskazanej liczby dzieł lub niepełna (formalna lub treściowa) analiza wszystkich przykładów.
1 p. – elementy poprawnej analizy formalnej i treściowej mniej niż połowy wymaganych dzieł.
0 p. – niepoprawna analiza formalna większości przytoczonych dzieł lub niewłaściwy dobór dzieł lub błędna interpretacja większości przytoczonych dzieł.

3. Znajomość materiału historyczno-artystycznego (0–2)

2 p. – poprawna faktografia: znajomość opisywanego okresu – ludzie, fakty, wydarzenia, daty, kierunki, style i tendencje oraz ich wpływ na indywidualny styl artysty.
1 p. – w faktografii dopuszczalne usterki lub nieliczne błędy; pobieżna znajomość opisywanego okresu.
0 p. – większość przytoczonych faktów jest błędna.

4. Terminy i pojęcia (0–1)

1 p. – poprawna, różnorodna terminologia związana z opisem dzieł architektury i sztuk plastycznych, używana swobodnie we właściwym kontekście.
0 p. – w terminologii związanej z opisem dzieł sztuki liczne błędy lub jej brak; brak znajomości opisywanego okresu.

5. Język i styl (0–1)

1 p. – język komunikatywny mimo błędów.
0 p. – język niekomunikatywny.